

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Karetové a soudkyň Mgr. Alice Žáčkové a Mgr. Lucie Vobrové ve věci

žalobce: **Bc. Josef M.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Vladimírem Janoškem
sídlem V Jámě 699/1, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Hlavní město Praha**, IČO: 00064581
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Balcarem
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1

za účasti
vedlejšího účastníka: **Městská část Praha 21**, IČO: 00240923
sídlem Staroklánovická 260, 190 16 Praha 9

o určení vlastnictví k pozemku

k odvolání žalobce a žalované do rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 28. listopadu 2019, č.j. 14 C 136/2019 – 83

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku ve věci samé (I.) **mění** tak, že **se určuje**, že žalobce je výlučným vlastníkem nemovitosti parcelní číslo xxx, katastrální území xxx, obec Praha, LV č. xxx.

Shodu s pravopisem potvrzuje Lucie Prchalová.

- II. Žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni zaplatit žalobci společně a nerozdílně na náhradu nákladů řízení před soudy všech stupňů částku ve výši 44 712 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Vladimíra Janošky.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně rozhodoval k návrhu žalobce na určení, že je vlastníkem pozemku parc. č. xxx v katastrálním území (dále jen „k.ú.“) xxx, obec Praha, zapsané na LV č. xxx, k němuž je zapsáno duplicitně vlastnické právo, pro něho a žalovanou. Tvrdil, že vlastnické právo nabyl na základě udělení příklepu v dražbě vedené soudním exekutorem dne 21. 3. 2019.
2. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, když její vlastnické právo bylo zapsáno na základě souhlasného prohlášení o nabytí vlastnictví dle zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí (dále jen „ZPM“) ke dni 4. 5. 2001. Popřela doručení dražební vyhlášky a namítla vydržení pozemku.
3. Vedlejší účastník na straně žalované namítl, že nemovitost řádně spravuje, na pozemku se nachází veřejný chodník.
4. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu na určení, že žalobce je výlučným vlastníkem nemovitosti parc. č. xxx v k.ú. xxx, obec Praha (I.), rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení žalované částku 1 500 Kč (II.) a vedlejšímu účastníku řízení částku 1 500 Kč (III.).
5. Vyšel z nesporných tvrzení, že k nemovitosti č.p. xxx v k.ú. xxx, obec xxx, označené jako ostatní komunikace, o rozloze 27 m², bylo zapsáno duplicitně vlastnické právo před 20. 2. 2019 pro Romanu P. na žalovanou.
6. Dále vyšel ze zjištění, že soudní exekutor byl pověřen notářkou na základě smlouvy ze dne 20. 2. 2019 provedením dobrovolné dražby předmětného pozemku dle § 76 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů (dále jen „ex.ř.“), neboť byla usnesením soudu I. stupně ze dne 31. 10. 2018, č.j. 13 D 227/2018–152 nařízena likvidace dědictví po R. P. Žalovaná byla účastníkem dědického řízení. Dle znaleckého posudku byla nemovitost, na níž se nachází chodník, oceněna na částku 17 300 Kč, přičemž v ceně byla zohledněna duplicita vlastnictví. Soudní exekutor vydal dne 20. 2. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-2 dražební vyhlášku, v níž byla uvedena jako jediný vlastník R. P. Dražební vyhláška byla doručena do datové schránky žalované dne 21. 2. 2019 a od 25. 2. 2019 do 21. 3. 2019 byla vyvěšena na její úřední desce. Usnesením ze dne 21. 3. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-2 soudní exekutor udělil žalobci příklep a dne 9. 4. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-3 potvrdil nabytí jeho vlastnického práva.
7. Současně však zůstalo vlastnické právo zapsáno pro žalovanou na základě souhlasného prohlášení o nabytí vlastnictví ze dne 4. 5. 2001. Na pozemku jsou od roku 2002 řešeny inženýrské sítě a v roce 2009 a 2010 na nich byla zřizována věcná břemena pro umístění stavby veřejné telekomunikační sítě.
8. Soud I. stupně zamítl pro nadbytečnost výslechy Mgr. Glazarové, JUDr. Exnera, Mgr. Hanuše, rozhodujícího soudce, k okolnostem ohledně zpeněžení likvidační podstaty dědictví a nejmenovaných pracovníků žalované k tvrzení, že jí nebyla doručena dražební vyhláška, když uvedené bylo doloženo listinným důkazem.
9. Soud I. stupně se nejprve zabýval naléhavým právním zájmem na požadovaném určení dle § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), který shledal s ohledem na skutečnost, že dojde k uvedení stavu zápisu v katastru nemovitostí do souladu s faktickým stavem vlastnictví.

Shodu s pravopisem potvrzuje Lucie Prchalová.

10. Provedení dražby exekutorem posoudil dle § 76 odst. 2 ex.ř. ve spojení s dle § 66 odst. 2 ex.ř. Odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu např. usnesení sp. zn. 21 Cdo 559/2014, která se zabývá povahou dražeb prováděných soudním exekutorem dle § 76 odst. 2 ex.ř. při nařízené likvidace dědictví. Uzavřel, že se jednalo o dobrovolnou dražbu realizovanou mimo režim výkonu rozhodnutí. Nejde tak o přenesený výkon pravomocí soudu.
11. Dále se zabýval tím, zda soudní exekutor zachoval běžnou (obvyklou) opatrnost při uzavření smlouvy o provedení veřejné dobrovolné dražby. Odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu stran dražeb prováděných dle zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách (dále jen „ZoVD“), např. rozsudek sp. zn. 21 Cdo 2344/2014. Měl za to, že v okamžiku uzavření smlouvy měl soudní exekutor ověřit vlastnictví R. P., kdy by zjistil duplicitní vlastnictví. Dobrovolná dražba tak neproběhla řádně dle exekučního řádu, žalobce z ní nemůže dovozovat pro sebe vlastnické právo, proto žalobu zamítnul.
12. Podotkl, že při tomto závěru nenastane kolize s § 57 ex.ř. stanovící zákaz návratu v předchozí stav (tj. stav před exekucí), neboť žádná dražba ani neproběhla, tedy nemohlo dojít ke změně vlastnického práva. Poznamenal, že nepolemizuje s výkladem institutu originárního nabytí vlastnického práva v dražbě (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1957/2010, sp. zn. 21 Cdo 2344/2014). Zde však dospěl k závěru, že pro závažné důvody vylučující samotnou existenci dražby se o ni ve skutečnosti nemohlo jednat.
13. Odkazy žalobce na rozhodnutí Nejvyššího soudu nepovažoval za relevantní, neboť se v nich jednalo o dražby prováděné soudním exekutorem při výkonu rozhodnutí.
14. Námitkou vydržení se pro nadbytečnost nezabýval.
15. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb.. Lhůtu k plnění stanovil dle § 160 odst. 1 věta první o.s.ř. a místo plnění dle § 149 odst. 1 o.s.ř. . Se shodným odůvodněním rozhodl i o nákladech vedlejšího účastníka.
16. Včasným odvoláním napadl rozsudek žalobce z důvodu dle § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř. Namítal, že byla ve vztahu k § 76 odst. 2 ex.ř. ve spojení s § 232 odst. 1 písm. d) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z.ř.s.“) použita nepřiléhavá judikatura Nejvyššího soudu, a to rozsudek sp. zn. 21 Cdo 2344/2014, upínající se k dobrovolné dražbě upravené v ZoVD. Na daný skutkový stav dopadá speciální úprava obsažená v z.ř.s., k čemuž odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1808/2012. Namítal, že žalovaná byla jako věřitel a duplicitní vlastník účastníkem dědického řízení. Pokud tedy popírá, že pozemek patřil do majetku zůstavitelky, měla své právo uplatnit samostatně. V daném případě bylo pravomocně usnesením ze dne 31. 10. 2018, č.j. 13 D 227/2018-152 rozhodnuto o tom, že předmětný pozemek náleží do likvidační podstaty. Pro žalovanou jako věřitele a účastníka řízení o pozůstalosti je toto rozhodnutí závazné dle § 1 odst. 3, § 117 odst. 1 z.ř.s. ve spojení s § 159a odst. 1, § 167 odst. 2 o.s.ř. Odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu např. rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 692/2016, sp. zn. 3 Cz 32/82. Žalovaná tak byla povinna strpět dražbu pozemku i s ohledem na § 212 odst. 1 písm. f), § 225 z.ř.s. Žalobce nabyl vlastnické právo k pozemku dle § 236 odst. 1 písm. a) z.ř.s. na základě příklepu soudního exekutora, čímž došlo k zániku vlastnického práva k danému pozemku zůstavitelky i žalované. Soudní exekutor nebyl oprávněn přezkoumávat správnost zahrnutí pozemku do likvidační podstaty, když s ohledem na pravomocná usnesení ze dne 9. 1. 2019, sp. zn. 13 D 227/2018-204 a usnesení ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 13 D 227/2018-152 postupoval v souladu s § 66 odst. 2 ex.ř. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1943/201, v němž byl učiněn závěr, že v řízení o určení vlastnického práva k vydražené nemovité věci nelze zohledňovat případnou nezákonnost postupu soudního exekutora předcházejícího udělení příklepu. Pokud došlo v pozůstalostním řízení či v exekuční dražbě k porušení práva, může se žalovaná domáhat náhrady škody. Navrhl změnu napadeného rozhodnutí a přiznat mu náklady řízení ve výši 25 042 Kč.

17. Žalovaná k odvolání odkázala na odůvodnění svého odvolání a spekulativní úmysly žalobce. Namítala, že zůstavitelka nabyła pozemek po své matce, o čemž bylo rozhodnuto usnesením ze dne 1. 2. 2013, č.j. 13 D 162/2012–30, že u něho byla vyznačena duplicita, tedy ho žalobce nemohl nabýt vlastnictví v dobré víře. Odkázala na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 581/14. Opětovně vznesla námitku vydržení, zopakovala, že pozemek nabyła souhlasným prohlášením o nabytí do vlastnictví dle ZPM a že ho aktivně užívá prostřednictvím vedlejšího účastníka.
18. Vedlejší účastník uvedl, že nejprve mělo být rozhodnuto, kdo je vlastníkem, teprve poté přistoupeno k dražbě. Namítal, že byl v řízeních ohledně pozemku zcela pomínut.
19. Žalobce se poté ohradil proti tvrzení o spekulativních důvodech nabytí vlastnictví. Odkaz na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 581/14 shledal nepoužitelný, neboť se týká restitučních nároků. Zdůraznil, že žalovaná zcela rezignovala na ochranu svých tvrzených práv. Vyslovil nesouhlas s tím, že hodnota pozemku je nulová. K námitkám žalované by nemělo být přihlíženo, neboť je měla uplatnit proti usnesení soudního exekutora o příklepu.
20. Včasným odvoláním napadla rozsudek do výroku I. a II. žalovaná dle § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e), g) o.s.ř. Namítala, že byt' se nedomáhala sama určení vlastnictví, mělo být i bez jejího návrhu určeno, komu svědčí vlastnické právo k pozemku. Duplicita tak nebyla vyřešena. Nesouhlasila ani s nákladovým výrokem. Namítala, že předmětný spor nepředstavuje její běžnou právní agendu, a právní oddělení není schopno zajistit odborné poradenství ve stovkách soudních řízení. Navrhla změnu rozsudku s tím, že bude určena výlučným vlastníkem předmětné nemovitosti a budou jí přiznány náklady řízení za právní zastoupení, případně, aby byl rozsudek zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.
21. Žalobce k námitce, že mělo být určeno vlastnické právo žalované i bez návrhu uvedl, že se jedná o sporné řízení, které lze zahájit jen na návrh dle § 79 odst. 1 o.s.ř. V opačném případě by bylo řízení zatíženo vadou dle § 229 odst. 1 písm. d) o.s.ř., jelikož by bylo přisouzeno něco jiného, než čeho se žalobce domáhal dle § 153 odst. 2 o.s.ř. K nákladovému výroku odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu např. sp. zn. 28 Cdo 3562/2017 a nálezy Ústavního soudu např. sp. zn. III. ÚS 2984/09.
22. Ve věci již bylo jednou rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 5. 2020, č.j. 19 Co 75/2020-137, jímž došlo ke změně napadeného rozsudku. Rozhodnutí odůvodnil s tím, že soudní exekutor byl v dané věci povinen provedením dražby předmětné nemovitosti na návrh oprávněné osoby disponovat s věcí (zde soudní komisařky), když soudní komisařce byl dán předchozí souhlas soudem I. stupně ke zpeněžení nemovitého majetku patřícího do likvidační podstaty dle § 231 odst. 1 z.ř.s. Soudní exekutor přistoupl k dražbě dle § 76 odst. 2 ex.ř. ve spojení s § 66 odst. 2 ex.ř. za situace, kdy vlastnictví zůstavitelky (R. P.) bylo doloženo pravomocným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 31. 10. 2018, č.j. 13 D 227/2018-152, a žalovaná jako účastník dědického řízení dle § 117 odst. 1 z.s.ř. proti němu nebrojila, tedy je pro ni dle § 1 odst. 1 z.ř.s. ve spojení s § 159a a § 167 odst. 2 o.s.ř. závazné. Odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 559/2014. Uzavřel, že správnost pravomocného usnesení o určení obvyklé ceny majetku zůstavitelky a o nařízení likvidace dědictví již nelze přezkoumávat. Navíc žalovaná proti procesu na řízení a provedení dobrovolné dražby, ani po udělení příklepu nijak nebrojila. Uvedení v předešlý stav je tak dle § 57 ex.ř. vyloučeno. Poznamenal, že pokud žalobce jako vydražitel nabyl vlastnictví, a to i tehdy, když by podmínky pro konání dražby dle § 76 odst. 2 ex.ř. nebyly splněny, pak vlastnický poměr k vydraženému pozemku již nelze vrátit do stavu předcházejícího dražbě. V daném případě byla dražba úspěšně ukončena udělením příklepu ve prospěch žalobce dle § 336j odst. 1 věty první o.s.ř. Usnesení o příklepu ze dne 21. 3. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-2, nabylo právní moci dne 9. 4. 2019 a současně bylo téhož dne žalobcem zapláceno nejvyšší podání. Žalobce tak nabyl vlastnické ke dni 21. 3. 2019 ve smyslu § 52 odst. 1 ex.ř. ve spojení s § 336l odst. 2 o.s.ř.

23. K dovolání byl rozsudek odvolacího soudu rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2021, sp. zn. 20 Cdo 2927/2020 zrušen. Ztotožnil se se závěry odvolacího soudu, které shrnul v bodě 14 ohledně nabytí vlastnického práva na základě příklepu učiněného v dražbě konané soudním exekutorem v rámci likvidace dědictví za podmínky, že usnesení o příklepu nabyde právní moci a vydražitel zaplatí nejvyšší podání. Za správný shledal i závěr, že uvedení v předešlý stav je v exekučním řízení vyloučeno a nelze ho dosáhnout ani prostřednictvím žaloby o určení vlastnického práva třetí osoby k vydražené věci podané vůči vydražiteli. Poznamenal, že jde o dražbu, která se uskutečňuje v rámci určité veřejnoprávní procedury; bez ohledu na to, zda se jedná o dražbu v exekuci nebo při likvidaci dědictví. V obou případech vydražitel získává vlastnické právo na základě pravomocného rozhodnutí soudního exekutora, jenž přímo nebo na základě pověření vykonává pravomoc k uskutečnění úkonů během civilního soudního řízení. Vznikají tedy následky spojené s právní mocí rozhodnutí ve smyslu § 159a o.s.ř. Poté uzavřel, že jedinou procesní vadou, pro kterou by rozhodnutí odvolacího soudu nemohlo obstát, zůstává nesprávný postup soudního exekutora, pro který by bylo na místě uzavřít, že usnesení o příklepu dosud není v právní moci. V bodě 19. se zabýval námitkou žalované, že jí bylo doručováno pouze jako správnímu orgánu za účelem vyvěšení listin na úřední desce dle § 336c odst. 1 písm. e) o.s.ř., tedy že usnesení o příklepu nenabylo právní moci. Uvedl, že „*předmětné listiny byly dovolateli doručeny do datové schránky, aniž by se odvolací soud zabýval i tím, zda toto doručení proběhlo jako doručení účastníku podle § 49 a násl. o.s.ř., nebo jen jako akt doručení podle § 336c odst. 1 písm. e) o.s.ř., takže dovolatel si právem neuvědomil, že usnesení o příklepu se jej přímo týká, v důsledku čehož nelze v daném případě použít ustanovení § 50f odst. 5 o.s.ř.*“ Uložil odvolacímu soudu vypořádat se s námitkou žalované, že jí usnesení o příklepu nebylo řádně doručeno, protože údajně proběhlo jen dle § 336c odst. 1 písm. e) o.s.ř.
24. Žalobce k rozhodnutí Nejvyššího soudu namítal, že jím bylo porušeno právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 LZPS a na pokojné užívání majetku dle čl. 11 LZPS. S rozhodnutím se ztotožnil do bodu 19. Nesouhlasí se zrušením napadeného rozhodnutí z důvodu, že rozhodnutí o příklepu dosud nenabylo právní moci. Žalovaná byla prokazatelně s tímto usnesením seznámena nejpozději v roce 2019 před soudem I. stupně, kde toto usnesení bylo provedeno k důkazu u jednání dne 26. 9. 2019, resp. dne 28. 11. 2019, a nepodala proti němu odvolání. K tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu týkající se doručování, např. usnesení sp. zn. 20 Cdo 5535/2016 se závěrem, že zásadní je, že se písemnost dostala do rukou adresáta, nebo rozhodovací činnost Ústavního soudu např. usnesení sp. zn. II. ÚS 3761/18. Za absurdní tak považuje, že by žalované teprve v roce 2021 začala plynout lhůta k podání odvolání. Žalovaná porušila povinnost dbát vlastních práv, přesto jí byla poskytnuta ochrana (viz např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3694/13, sp. zn. II. ÚS 2317/10). Nadto namítal, že Nejvyšší soud vůbec nevěděl, na základě čeho (jakého konkrétního ustanovení) dovozuje, že mělo být usnesení o příklepu doručováno také žalované. Dále poznamenal, že Nejvyšší soud může zrušit rozhodnutí odvolacího soudu poté, co se vypořádá s tím, zda tato vada může mít vůbec za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (viz rozsudek sp. zn. 32 Cdo 5003/2015). Setrval na svém odvolacím návrhu.
25. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaných odvolání napadený rozsudek v mezích odvolateli vymezených, včetně řízení, které mu předcházelo dle § 212 a § 212a o.s.ř., když zopakoval dokazování postupem dle § 213a odst. 1 o.s.ř., a dospěl k závěru, že jen odvolání žalobce **je důvodné**.
26. Odvolací soud se ztotožňuje se soudem I. stupně, že na podané žalobě je dán naléhavý právní zájem ve smyslu § 80 o.s.ř. Dle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 6. 2000, sp. zn. 22 Cdo 2589/98 „*O naléhavý právní zájem může zásadně jít jen tehdy, jestliže by bez soudem vysloveného určení, že právní vztah nebo právo existuje, bylo buď obročeno právo žalobce nebo by se jeho právní postavení stalo nejistým. To znamená, že u žalobce musí jít buď o právní vztah (právo) již existující (alespoň v době vydání rozhodnutí) nebo o takovou jeho procesní, případně bmotněprávní situaci, v níž by objektivně v již existujícím právním vztahu mohl být obročzen; případně pro své nejisté postavení by mohl být vystaven konkrétní újmě.*“ Duplicitní zápis vlastnického práva v katastru nemovitostí k jednomu pozemku navozuje vždy stav odporující

principu právní jistoty. Duplicitně zapsaný vlastník tak má naléhavý právní zájem na určení vlastnictví již proto, že rozhodnutí o takové určovací žalobě bude podkladem pro řádný zápis v katastru nemovitostí.

27. Před rozhodnutím Nejvyššího soudu zopakoval odvolací soud dokazování usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 31. 10. 2018, č.j. 13 D 227/2018-152, jímž byla určena mimo jiné obvyklá cena aktiv pozůstalosti po R. P., zemřelé dne xxx, ve výši 20 769 Kč. Předmětem pozůstalosti byl mimo jiné pozemek parc. č. xxx, k.ú. xxx, LV č. xxx. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 28. 11. 2018. Účastníkem dědického řízení byla žalovaná s pohledávkou ve výši 2 976 Kč. Dále usnesením soudu I. stupně ze dne 9. 1. 2019, č.j. 13 D 227/2018-204, jímž byl dán soudní komisařce Mgr. Glazarové předchozí souhlas k zpeněžení nemovitého majetku patřícího do likvidační podstaty. Dále smlouvou o provedení dobrovolné dražby uzavřené mezi soudní komisařkou JUDr. Glazarovou a soudním exekutorem JUDr. Exnerem ze dne 20. 2. 2019, kterou byl soudní exekutor pověřen dle § 76 odst. 2 ex.ř. k provedení dražby dobrovolné ohledně pozemku parc. č. xxx, k.ú. xxx v ceně stanovené znaleckým posudkem ve výši 17 300 Kč. Usnesením soudního exekutora ze dne 20. 2. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-2, kterým byla vydána dražební vyhláška a nařízena elektronická dražba. Doručenkou, dle které byla dražební vyhláška doručena žalované do datové schránky dne 21. 2. 2019. Protokolem elektronické dražby a usnesením ze dne 21. 3. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-2, dle nichž dražba proběhla dne 21. 3. 2019 a soudní exekutor udělil příklep žalobci na vydražené nemovitosti za 11 534 Kč. Výpisy z bankovního účtu, dle nichž žalobce uhradil na účet soudního exekutora dne 19. 3. 2019 částku 1 000 Kč a dne 21. 3. 2019 částku 10 534 Kč. Potvrzením soudního exekutora o nabytí vlastnického práva v dražbě ze dne 9. 4. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-3, kterým bylo navrženo provedení změny v katastru nemovitostí.
28. Po rozhodnutí Nejvyššího soudu doplnil odvolací soud dokazování zprávou soudního exekutora JUDr. Exnera ze dne 13. 5. 2021, v níž sdělil, že dražební vyhláška byla doručena žalované dne 21. 2. 2019 dle § 336c odst. 1 písm. a) o.s.ř., protože z výpisu LV vyplývalo možné její právo k předmětu dražby (duplicitní vlastnictví) a že usnesení o příklepu jí nebylo doručováno, neboť dle § 336k odst. 1 o.s.ř. se doručuje oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému a vydražiteli. Doručoval pouze notáře a vydražitele, neboť povinná, zde není (zůstavitelka). Poznamenal, že usnesení o příklepu se nedoručuje ani přihlášeným věřitelům dle § 336f o.s.ř. nebo osobám, které mají k předmětu dražby věcné či jiné právo, nejsou-li současně oprávněným, povinným nebo vydražitelem. K doručení dražební vyhlášky žalované opět zopakoval dokazování doručenkou datové zprávy s tím, že k jejímu doručení došlo dne 21. 2. 2019. K doručení usnesení o příklepu doplnil dokazování doručenkami datových zpráv s tím, že dne 22. 3. 2019 bylo doručeno žalobci i notáře. A poté usnesením o příklepu s anonymizací vydražitele. Dále protokolem o jednání soudu I. stupně ze dne 26. 9. 2019, z něho zjistil, že žalovaná nespороvala, že vlastnické právo žalobce bylo provedeno na základě usnesení o příklepu ze dne 21. 3. 2019. č.j. 151 DDr 025/2018-2 a že k důkazu bylo čteno usnesení soudního exekutora o dražební vyhlášce. Z protokolu ze dne 28. 11. 2019 bylo zjištěno, že byl k dokazování proveden obsah spisu 151 DDr 025/2018.
29. Po takto zopakovaném a doplněném dokazování se odvolací soud opětovně neztotožňuje se skutkovým a právním závěrem soudu I. stupně, že „*žádná dražba ani neproběhla, tedy nemohlo ani nikdy ke změně vlastnického práva dojít.*“ Tento závěr byl odůvodněn tím, že soudní exekutor nepostupoval v souladu s § 66 odst. 2 ex.ř., když nedbal zápisu ohledně duplicitního vlastnictví. Nejvyšší soud v zrušujícím rozhodnutí uvedenému také nepřisvědčil a uvedl, že „*Uzavřel-li Nejvyšší soud dříve rovněž, že dražebník je povinen před podáním návrhu na uskutečnění veřejné dobrovolné dražby zachovat běžnou (obvyklou) opatrnost s tím směřováním, že jinak udělením příklepu ze strany soudního exekutora nedojde ke přechodu vlastnického práva k vydražené nemovitosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2015, sp. zn. 21 Cdo 2344/2014), jde o názor, jenž je vyjádřen v případě, že soudní exekutor konal veřejnou dražbu podle ustanovení § 17 a násl. ZVD na návrh vlastníka, nikoliv při likvidaci dědictví z vůle soudního komisaře. Šlo*

tedy o „dražbu soukromoprávní“, nikoliv o „dražbu veřejnoprávní“ jak je tomu v nyní posuzovaném případě.“ Soudní exekutor byl pověřen provedením dražby nemovité věci, pozemku parc. č. xxx, k.ú. xxx, LV č. xxx, na návrh oprávněné osoby disponovat s věcí, soudní komisařky, ve smyslu § 76 odst. 2 ex.ř. K uzavření smlouvy o prodeji byl dán i předchozí souhlas soudní komisařce k zpeněžení nemovitého majetku patřícího do likvidační podstaty dle § 231 odst. 1 z.ř.s. Soudní exekutor tak mohl přistoupit k dražbě dle § 76 odst. 2 věta druhá ex.ř. ve spojení s § 66 odst. 2 ex.ř., neboť měl doloženo, že nemovitá věc je ve vlastnictví zůstavitelky. K tomu, aby bylo doloženo vlastnictví nemovité věci, postačí, že z listin taxativně vymezených v § 66 odst. 2 ex.ř., které má soudní exekutor k dispozici, vlastnictví vyplývá, a že ze žádných dalších skutečností, které jsou exekutorovi známy, neplyne, že by vlastníkem nebyl. Vlastnictví zůstavitelky bylo doloženo pravomocným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 31. 10. 2018, č.j. 13 D 227/2018-152, což je veřejná listina dle § 567 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“). Mezi aktiva zůstavitelky byl zařazen pozemek, který je předmětem tohoto řízení. Žalovaná jako účastník dědického řízení proti výroku I. o určení aktiv a pasiv, ani proti výroku II. o nařízení likvidace pozůstalosti ve smyslu § 195 odst. 2 z.ř.s. nebrojila ani nepodala odvolání. V průběhu dědického řízení nebylo zahájeno žádné řízení o určení vlastnictví pozemku ani o vyloučení majetku z likvidační podstaty. Citované usnesení nabylo právní moci dne 28. 11. 2018. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto také o obvyklé ceně majetku zůstavitele, tedy, že takový majetek spadá do vlastnictví zůstavitele. Vzhledem k tomu, že žalovaná byla účastníkem řízení dle § 117 odst. 1 z.ř.s., je pro ni uvedené usnesení závazné dle § 1 odst. 1 z.ř.s. ve spojení s § 159a, § 167 odst. 2 o.s.ř. Správnost pravomocného usnesení o určení obvyklé ceny majetku zůstavitelky a o nařízení likvidace dědictví tak již nelze přezkoumávat. K tomu odvolací soud odkazuje na závěry rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014, které sice vychází z právní úpravy o.s.ř. platné do 31. 12. 2012, avšak jeho některé závěry jsou aplikovatelné. V odůvodnění se stanoví, že „otázka, zda předmětný (v dražbě prodáváný) spoluvlastnický podíl na nemovitostech patří do zůstavitelova majetku a zda tedy může být podle ustanovení § 175u odst.1 OSŘ zpeněžen, byla „s konečnou platností“ již vyřešena pravomocnými usneseními Okresního soudu ..., která jsou pro dovolatele (jako účastníky řízení o dědictví do doby nařízení likvidace dědictví) ve smyslu ustanovení § 159a OSŘ závazná a která proto brání, aby tato otázka byla znovu posuzována ...“

30. K samotné dražbě pak odvolací soud odkazuje opět na citované rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 559/2014, kde je dražba prováděná soudním exekutorem na návrh osoby oprávněné disponovat s věcí (zde notářkou) definována. V odůvodnění se stanoví, že taková dražba „nepředstavuje exekuci k vynucení splnění povinnosti, kterou by povinnému uložilo vykonatelné rozhodnutí soudu nebo jiný exekuční titul; jde o tzv. další činnost exekutora (upravenou v Části první, Hlavě V exekučního řádu), o níž exekutor a „žadatel“ sepisují písemnou smlouvu ... Ustanovení exekučního řádu se proto při provedení dražby použijí jen přiměřeně, tedy jen tehdy a pouze tak, jak to odpovídá smyslu a účelu „smluvené“ dražby jakožto právního prostředku zpeněžení majetku; totéž platí o použití ustanovení občanského soudního řádu upravujících výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, která se aplikují (ve smyslu ustanovení § 69 ex. řádu) při provádění exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí.“ Dále se v rozhodnutí zabývá tím, kdo je účastníkem dražby dle § 76 odst. 2 ex.ř. Předně se jedná o notáře, pověřeného soudem, aby jako soudní komisař provedl úkony v řízení o dědictví, který podal u soudního exekutora návrh na provedení dražby a který s ním uzavřel smlouvu o dražbě, tedy „má postavení oprávněného.“ Povinný naopak v takové dražbě vůbec nevystupuje. Postavení povinného nemají ani ti, o nichž bylo možné mít důvodně za to, že jsou zůstavitelovými dědici, ani osoby, které popírají, že by zpeněžované movité a nemovité věci patřily zůstaviteli. Dražby se pak dále zúčastňují osoby – dražitelé ve smyslu § 336h odst. 2 o.s.ř.
31. Odvolací soud dále vyšel ze zjištění, že usnesením soudního exekutora ze dne 20. 2. 2019, č.j.151 DDr 025/2018-2 byla vydána dražební vyhláška a nařízena elektronická dražba pozemku. Dle § 336c odst. 1 o.s.ř. se dražební vyhláška mimo jiné doručí: a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu

známo, že mají k nemovité věci předkupní nebo zástavní právo nebo výhradu zpětné koupě, osobám, kterým se doručuje usnesení podle § 336a, a osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem za povinným a příslušnými listinami je prokázaly, b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitá věc a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo), e) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je nemovitá věc. Dle odst. 2 citovaného usnesení je osobám dle odst. 1 doručena dražební vyhláška do jejich vlastních rukou a dle odst. 3 soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je nemovitá věc, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým. Dle odst. 5 není proti dražební vyhlášce odvolání přípustné. V daném případě byla dle doručenký datové zprávy dražební vyhláška doručena žalované ve smyslu § 336c odst. 1 písm. a) o.s.ř. dne 21. 2. 2019 z důvodu duplicitního zápisu dle § 49 odst. 1 o.s.ř., když nebylo prokázáno, že by současně s usnesením byl žalované zaslán pokyn k vyvěšení na úřední desce. Současně však bylo zjištěno, že dražební vyhláška nebyla doručena vedlejšímu účastníkovi, v jehož obvodu se nemovitost nachází, ve smyslu § 336c odst. 1 písm. e) o.s.ř. K vyvěšení usnesení o dražební vyhlášce došlo pouze na úřední desce žalované.

32. Dále vyšel ze zjištění, že dražba byla ukončena udělením příklepu na vydražené nemovitosti ve prospěch žalobce dle § 336j odst. 1 věta první o.s.ř. dle usnesení o udělení příklepu ze dne 21. 3. 2019, č.j. 151 DDr 025/2018-2. Zabýval se tak dle závazného pokynu Nejvyššího soudu tím, zda došlo k nabytí právní moci usnesení o příklepu. V bodě 19. rozhodnutí se dovolací soud zabýval námitkou žalované, že jí bylo doručováno pouze jako správnímu orgánu za účelem vyvěšení listin na úřední desce dle § 336c odst. 1 písm. e) o.s.ř., tedy že usnesení o příklepu nenabývalo právní moci. Dle § 336k odst. 1 věta první o.s.ř. se usnesení o příklepu doručuje oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému a vydražiteli. V daném případě tak bylo prokázáno dle doručenek do datových schránek doručení notáře namísto oprávněné a žalobci jako vydražiteli. Povinný zde nevystupuje (viz bod 30. tohoto rozsudku) a do řízení nepřistoupil žádný další oprávněný dle § 335 odst. 2 o.s.ř. Usnesení o příklepu tak bylo řádně doručeno v souladu s § 336k odst. 1 věta první o.s.ř. Dle § 336k odst. 1 věta druhá, třetí o.s.ř. bylo usnesení o příklepu vyvěšeno na úřední desce bez údajů, podle nichž je možno identifikovat vydražitele. Žalovaná u jednání u odvolacího soudu uvedla, že netvrdila, že by jí bylo usnesení o příklepu, jak je uvedeno v rozhodnutí dovolacího soudu, doručeno.
33. Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v § 336k odst. 1 věta první dle § 336k odst. 2 o.s.ř. Současně mají právo na odvolání i další osoby, a to do 15 dnů ode dne dražebního jednání dle § 336k odst. 3 o.s.ř. dle písm. a) osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání, b) dražitelé, kteří se zúčastnili dražebního jednání, jestliže mají za to, že průběhem dražby byli zkráceni na svých právech. Uvedené je z důvodu, že proti usnesení o udělení příklepu nelze vznést námitky. Žalovaná v předmětné dražbě není osobou, které se doručuje usnesení o příklepu dle § 336k odst. 1 věta první o.s.ř. Odvolání dle § 336k odst. 2 o.s.ř. jí tak nepřísluší.
34. Odvolací soud však poznamenává, že i v případě, že by nebylo prokázáno, že jí byla doručena dražební vyhláška, byla by oprávněna podat odvolání pouze dle § 336k odst. 3 o.s.ř. Dle komentáře k Občanskému soudnímu řádu, 3. vydání, 2021, s. 1576 – 1581, (Svoboda, Smolík, Levý, Šínová a kol.) se stanoví, že „*Vzhledem k tomu, že v rámci § 336j již zákon nezná institut námitek proti udělení příklepu, mají právo podat odvolání i další osoby, a to nejen ty, jimž se dle zákona doručuje, resp. má se jim dle § 336c odst. 1 písm. a) doručovat dražební vyhláška, pokud se z důvodu jejího nedoručení nezúčastnily dražebního jednání (sem patří případně i manžel povinného), ale rovněž všichni dražitelé, kteří se sice zúčastnili dražebního jednání, ale mají za to, že průběhem dražby byli zkráceni na svých právech. Obě tyto kategorie odvolatelů mají k podání odvolání stanovenou lhůtu 15 dnů, jež počíná běžet ode dne dražebního jednání. U obou těchto kategorií osob pak platí, že jejich odvolání může být úspěšné pouze tehdy, pokud v něm uplatní uvedený zákonný důvod (nemají tedy samostatné odvolací právo v plném rozsahu). Na uvedený běh odvolací lhůty nemá u těchto osob vliv*

ani případné doručení usnesení o příklepu (Rc 57/2000).“ Lhůta pro podání odvolání do usnesení o příklepu by žalované uplynula dne 5. 4. 2019, neboť dražební jednání, na němž byl udělen příklep, se uskutečnilo dne 21. 3. 2019. Žalovaná u jednání u odvolacího soudu potvrdila, že odvolání nepodala. Vedlejší účastník také nebyl osobou, které se mělo doručovat usnesení o příklepu ve smyslu § 336k odst. 1 věta první o.s.ř. Za situace, kdy mu ani nebyla doručena dražební vyhláška, by mohl za zákonem stanovených podmínek podat odvolání ve smyslu § 336k odst. 3 o.s.ř. U jednání u odvolacího soudu shodně potvrdil, že odvolání nepodal.

35. Dle § 76 odst. 2 věta druhá ex.ř. se použijí na dražbu ustanovení exekučního řádu o provedení exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí. Proto je třeba vycházet i z § 57 ex.ř., dle něhož je uvedení v předešlý stav v exekučním řízení vyloučeno. Pokud tedy vydražitel - žalobce nabytí vlastnictví, a to i tehdy, když by podmínky pro konání dražby dle § 76 odst. 2 ex.ř. nebyly splněny, pak vlastnický poměr k vydraženému pozemku již nelze vrátit do stavu předcházejícího dražbě tedy, že by byl stále zahrnut v majetku zůstavitelky. Udělením příklepu došlo k nezvratnému nabytí vlastnictví, a to i v případě, že by bylo posléze zjištěno, že šlo o nabytí nemovitostí od nevlastníka. Dle odvolacího soudu je tak judikatura Nejvyššího soudu ohledně nabytí vlastnictví na základě příklepu v dražbách provedených v rámci exekučního řízení např. rozhodnutí ze dne 27. 1. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1229/2003, ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 22 Cdo 1957/2010, aplikovatelná. Námitka žalované ohledně vydržení je tedy v daném případě nedůvodná. Nejvyšší soud se s těmito závěry ztotožnil, když uvedl v bodě 13., že vady je třeba „*posuzovat také dle veřejného práva procesního (§ 76 odst. 2 ex. ř.); včetně rozpoznání právních následků dražební vyhlášky soudního exekutora ze dne 20. 2. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2, a jejího případně nesprávného obsahu nebo nekorektního způsobu jejího doručení účastníkům pozůstalostního řízení. Totéž se týká i následků usnesení soudního exekutora ze dne 21. 3. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2, jímž soudní exekutor udělil žalobci příklep, a usnesení ze dne 9. 4. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-3, kterým exekutor žalobci potvrdil nabytí vlastnického práva.“ a v bodě 14., že „*koná-li soudní exekutor dražbu nemovité věci podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu v rámci likvidace dědictví [§ 232 odst. 1 písm. d) z. ř. s.], uplatní se ustanovení § 336l odst. 2 o. s. ř., podle něhož se vydražitel stává vlastníkem vydražené nemovité věci s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. Uvedení v předešlý stav je v exekučním řízení vyloučeno (§ 57 ex. řádu) a nelze ho dosáhnout ani prostřednictvím žaloby o určení vlastnického práva třetí osoby k vydražené věci podané vůči vydražiteli.“**
36. Vzhledem k tomu, že usnesení o příklepu bylo řádně doručeno dle § 336k odst. 1 věta první o.s.ř., že proti němu nebylo podáno odvolání oprávněnými osobami dle § 336k odst. 2, 3 o.s.ř. nabylo právní moci dne 9. 4. 2019 (úterý).
37. Námitka žalované, že nebylo v případě zamítnutí návrhu žalobce určeno, že je vlastníkem předmětného pozemku, shledal odvolací soud nedůvodnou. Určovací žaloby jsou řízeními zahájenými k návrhu účastníka dle § 79 o.s.ř., případně protinávrhu. Podání návrhu je tak předpokladem a podmínkou řízení ve smyslu § 103 o.s.ř. pro rozhodnutí ve věci. S ohledem na skutečnost, že žalovaná žádný návrh na určení vlastnictví nepodala, nemohlo o něm být ani rozhodnuto.
38. Námitka žalované, že žalobce nabytí pozemek za účelem spekulativním, je zcela nedůvodná. Žalobce nebyl účastníkem dědického řízení. Důvody, pro které se rozhodl vydražit předmětný pozemek, nemají na průběh dražby a udělení příklepu žádný vliv. Nadto dražba proběhla zcela transparentně, veřejně, žalovaná o ní byla informována.
39. Odvolací soud tak napadený výrok ve věci samé změnil dle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. tak, že žalobě vyhověl a určil žalobce vlastníkem předmětné nemovitosti.
40. S ohledem na změnu napadeného rozhodnutí odvolací soud opětovně rozhodoval o nákladech řízení před soudy všech stupňů dle § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobce byl ve sporu plně úspěšný. Za šest úkonů před soudem I. stupně, při nichž nebyl právně zastoupen,

mu přísluší paušální náhrady po 300 Kč dle § 1 odst. 3 písm. a), b), c), § 2 odst. 3 vyhlášky, a to za žalobu, podání ze dne 31. 7. 2019 a 3. 9. 2019, přípravu a účast u jednání dne 26. 9. 2019 a podání ze dne 5. 10. 2019. Odvolací soud nepřiznal žalobci paušální náhradu za další tři podání, a to ze dne 29. 9. 2019, 17. 10. 2019 a 26. 10. 2019, neboť se jedná o opakující se argumentaci. Žalobní návrh má obsahovat úplná skutková tvrzení a označení důkazů, tedy není důvod, pokud není účastník vyzván k doplnění či vyjádření soudem, pro další vyjádření. Současně nebylo žalobci upřeno vyjádřit se k podání žalované strany. Další náklady za řízení před soudem I. stupně představují odměnu za právní zastoupení. Právní zástupce učinil dva úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif, dále jen „AT“), a to za přípravu a převzetí zastoupení a účast u jednání dne 28. 11. 2019. Náklady se tak sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč, 6 paušálních náhrad po 300 Kč, tj. 1 800 Kč, 2 odměn po 3 100 Kč dle § 9 odst. 4 písm. b) AT, 2 paušálních náhrad po 300 Kč dle § 13 odst. 1, 4 AT a 21% DPH ve výši 1 428 Kč (osvědčení o registraci plátce DPH ze dne 5. 10. 2018), tj. celkem 15 028 Kč. Náklady odvolacího řízení se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za odvolání ve výši 5 000 Kč, ze 3 odměn za tři úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d), g) k) AT, a to odvolání, vyjádření k odvolání a účast u jednání u odvolacího soudu po 3 100 Kč, 3 paušálních náhrad po 300 Kč a 21% DPH 2 142 Kč, tj. 17 342 Kč. Odvolací soud nepřiznal odměnu za repliku ze dne 5. 4. 2020, neboť žalobce měl veškeré své námítky vtělit do odvolání a vyjádření k odvolání. Náklady dovolacího řízení představují 1 odměnu za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) AT, a to vyjádření k dovolání ve výši 3 100 Kč, 1 paušální náhradu ve výši 300 Kč a 21% DPH 714 Kč, tj. 4 114 Kč. Náklady tohoto odvolacího řízení se sestávají ze 2 odměn za dva úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d), g) AT, a to podání ze dne 24. 5. 2021 a účast u jednání u odvolacího soudu po 3 100 Kč, 2 paušálních náhrad po 300 Kč a 21% DPH 1 428 Kč, tj. 8 228 Kč. Náklady řízení tak činí celkem 44 712 Kč. Lhůta k plnění byla stanovena dle § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř. a místo plnění dle § 149 odst. 1 o.s.ř. Odvolací soud poznamenává, že vedlejší účastník vystupující na straně žalované má v případě neúspěchu žalované vždy povinnost zaplatit společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení procesně úspěšnému žalobci.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustné dovolání** za podmínek uvedených v § 237 o.s.ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 9. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.). Jen proti nákladovému výroku dovolání není přípustné dle § 238 odst. 1 písm. h) o.s.ř.

Praha 2. června 2021

JUDr. Helena Karetová v. r.
předsedkyně senátu